

על הפרק

תמורות מפליגות מתחוללות בענף גידולי השדה בארץ. המרכיב העיקרי של גידולי השדה האינטנסיביים בארץ הרי הוא גידול הכותנה הסובל מפגיעה קשה ברווחיות. אחד המרכיבים ביוקר היחסי של המזונות המשקיים בארץ היה המחיר האלטרנטיבי הגבוה שייחסנו למים ולקרקע בזכות הרווחיות הגבוהה של הכותנה.

נוצר איפוא מצב של שיווי משקל בין הביקוש למזונות גסים וההצע שלהם ברמת מחירים גבוהה ובכמויות קטנות יחסית.

היום מחפשים החקלאים בעלי הקרקע והמים גידולים אלטרנטיביים. פתרון חלקי בהקף של עשרות אלפי עד מאה אלף ואולי יותר דונם יכול לתת ענף הבקר.

על מנת להתקדם בכיוון זה צריכים להתקיים שלושה תנאים:

(1) ירידה במחירי המזונות המשקיים ויצירת תנאי תחלופה אטרקטיביים לעומת הגרעינים המיובאים.

(2) יכולת ייצור מזונות משקיים (בעיקר תחמיצים) ברמה גבוהה.

(3) יכולת מחשבתית ואירגונית של הרפתן לתכנן מנה שתכיל שיעורים גבוהים של מזונות גסים.

נראה שהמעשה והמחקר בארץ הוכיחו שתנאים 2 ו-3 מתקיימים ויש היכולת ליישם. רמת המזונות המשקיים בארץ (בעיקר תחמיצים) עלתה מאד ויחד עם זאת הוכיח המחקר והמעשה, שאפשר להגיע לתנובות גבוהות בייצור חלב ובשר גם בשיעורי מזון מרוכז נמוכים, וזאת כאשר המזון הגס הוא מאיכות מעולה.

הגורם המכריע הוא **גורם המחיר**. באם נדע להתארגן ולייצר מזון גס טוב ובזול, נמצא שהרפת מסוגלת להכפיל צריכת מזונות אלה באופן הדרגתי. על מנת לקדם תהליך זה חייב כל חקלאי ורפתן לבדוק במשקו ובסביבתו ולנתח במחשבה פתוחה וללא דעות קדומות את הפתרונות האופטימליים לגורמי הייצור הרלוונטיים שהם: הקרקע, המים ומכסת החלב. קודם כל עלינו להיות מודעים לשינוי, אח"כ לחשוב, ללמוד ולנתח; כמובן, בסוף יבוא המעשה שבודאי יהיה נכון יותר אם הקדשנו לו המחשבה הדרושה.

אביק ריכב

תמונת השער: המגפיים הרחוצות מעידות על רפתנים מסודרים כשהם תמיד מוכנים לחורף ולרטיבות. ההכנתם גם את הרפת לקראת עונת הגשמים? ההוצאתם את הזבל מן הסככות? הגירדתם את הזבל הקיצי מן החצרות ואת המרזבים, הגנות והתעלות תיקנתם?